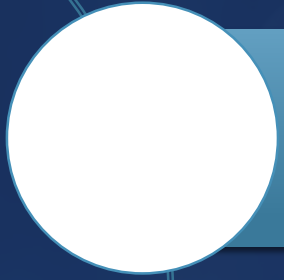

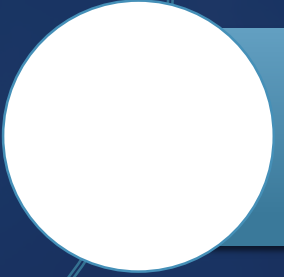
Dünyada Ekonomik Büyüme ve Türkiye'nin Dünya Ekonomisindeki Yeri

MERTCAN ÖNEÇ

İÇİNDEKİLER

Dünya Ekonomisi ve Türkiye

Türkiye Ekonomisinde Başlıca Sorunlar

DÜNYA EKONOMİSİ VE TÜRKİYE

Dünya Ekonomisi , Büyüme ve
Türkiye'nin Yeri

Kişi Başı GSYİH ve GSMH

Ekonomi

- Ekonomi sözcüğünün; "oikia" (Yunanca: ev) ve "nomos" (Yunanca: kural) köklerinden gelir, "ev yönetimi" anlamındadır.
- **Ekonomi**; üretim, ticaret, dağıtım ve tüketim, ithalat ve ihracattan oluşan insan etkinliğidir. İnsanın ihtiyaçlarını karşılamada yapılan her türlü faaliyeti içerir.
- Tarih boyunca toplumlar karmaşıktıkça ekonomi de gelişmiştir. Sümerler mal paraya dayanan büyük ölçekte bir ekonomi oluştururken, günümüzdeki anlamıyla ilk ekonomiyi Babililer ve komşu şehir devletleri kurmuştur

DÜNYA EKONOMİSİ VE TÜRKİYE

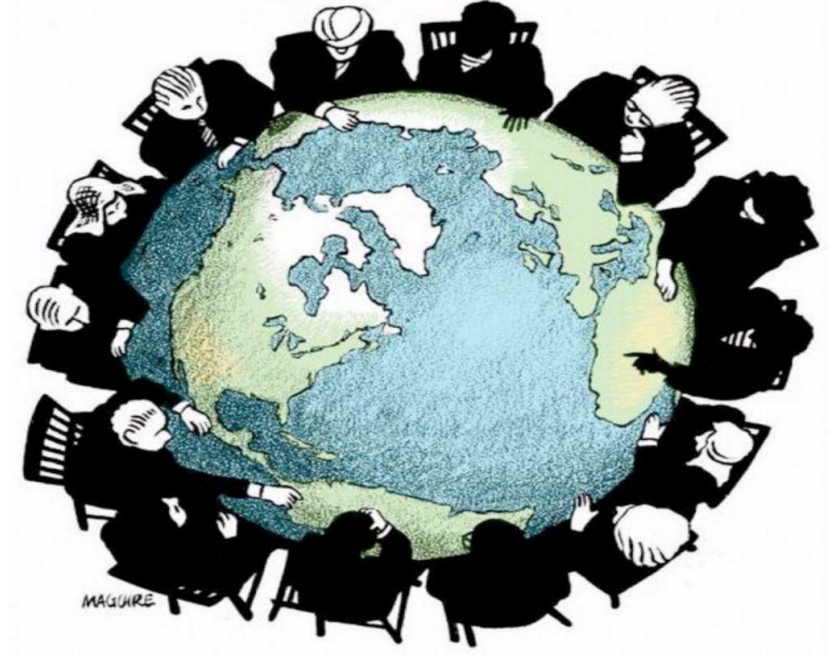
Dünya Ekonomisi

- **Dünya ekonomisi** ya da **küresel ekonomi**, parasal hesap birimleri cinsinden ifade edilen uluslararası mal ve hizmet değişimi olarak kabul edilen Dünya'nın ekonomisidir.
- **Küreselleşme**: Dünya insanların ekonomik, siyasi, iletişim ve sosyal açılardan birbirine yakınlaşması ve bir bütün olma yolunda ilerlemesidir. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte, değişen ve gelişen dünya düzeninde birçok yenilikler meydana gelmiştir.

DÜNYA EKONOMİSİ VE TÜRKİYE

Küreselleşmenin Temel Sebepleri Nelerdir?

- Serbest Ticaret
- Dış Kaynak Kullanımı
- Liberalleşme
- İletişim Devrimi
- Yasal Uyum

DÜNYA EKONOMİSİ VE TÜRKİYE

Ekonomik Büyüme

- Ekonomik büyüme temelde, bir ekonominin üretim hacminde dönemler itibarıyla meydana gelen artış olarak tanımlanmaktadır. Bir ülkedeki üretim hacmindeki artış göstergelerinden önemli bir tanesi de Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'daki (GSYH) değişimlerdir . Ekonomik büyüme gelişmiş ülkeler kadar gelişmekte olan ülkeler açısından da önem taşıyan bir konudur.
- Ekonomik büyüme gelişmiş ülkeler kadar gelişmekte olan ülkeler açısından da önem taşıyan bir konudur. Ancak gelişmiş ülkeler ekonomik büyüme, diğer bir ifadeyle reel GSYH'nın yıllar itibarıyla değişimine önem verirken, gelişmekte olan ülkeler ekonomik büyüme kavramından ziyade, ekonomik kalkınma kavramına önem vermektedir.
- Ekonomik kalkınma, ekonomik büyümeyi de kapsayan bir kavram olmasının yanında, ekonomik büyümeye ek olarak toplumdaki gelir dengesizliklerinin azaltılması, işsizliğin azaltılması, ekonomik ve sosyal kurumların modernleştirilmesi gibi ekonomik olduğu kadar sosyal ve siyasal alanları da kapsamaktadır.

DÜNYA EKONOMİSİ VE TÜRKİYE

Gayri Safi Millî Hasıla

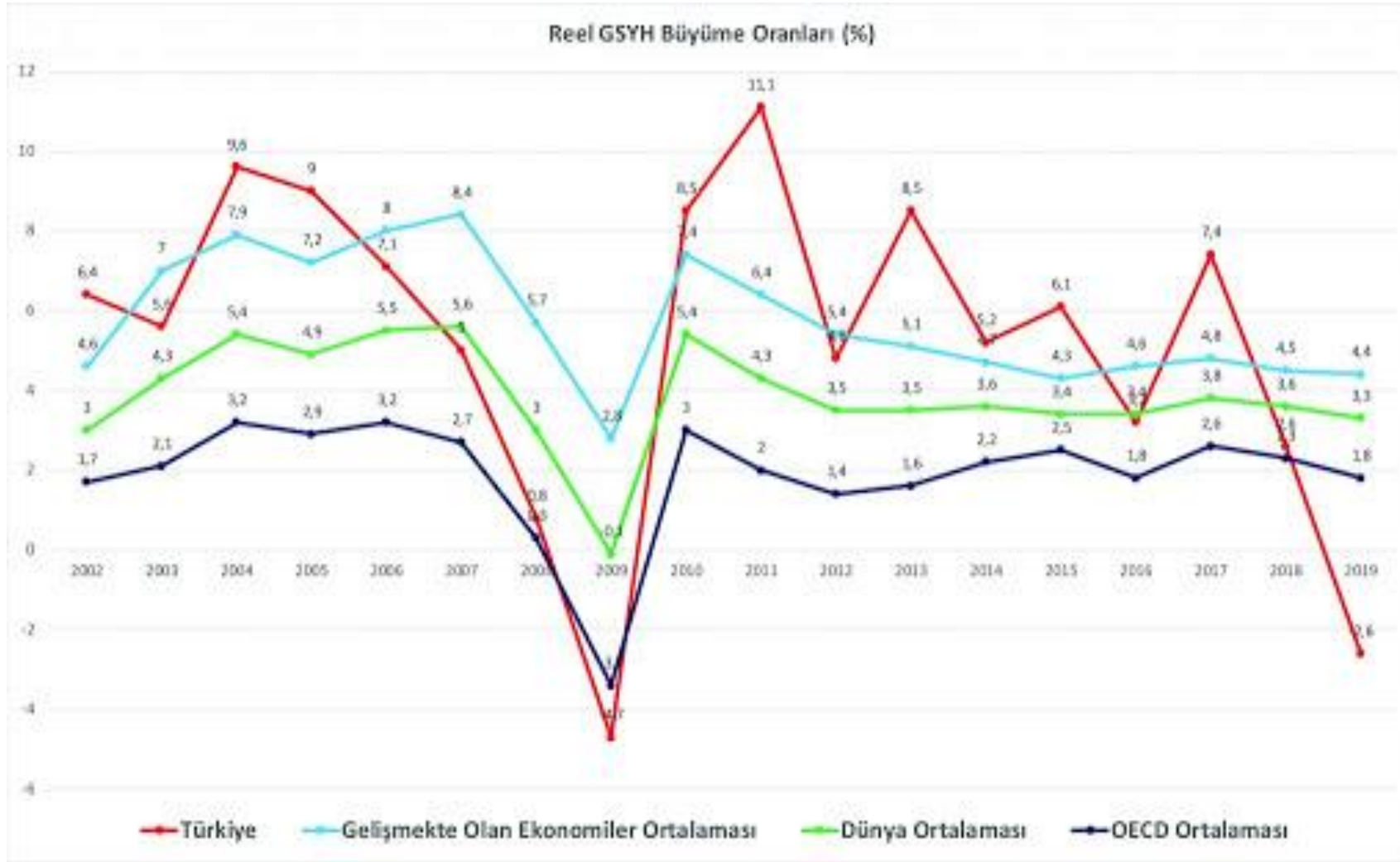
- **GSMH (Gayri Safi Millî Hasıla)**, bir ülke vatandaşlarının verilen bir yıl için ürettikleri toplam mal ve hizmetlerin, belli bir para birimi karşılığındaki değerinin toplamıdır. "Vatandaşlık" ayrımının yapılmasındaki sebep GSYİH'den farklı olduğunu belirtmek içindir. GSYİH, o ülkede faaliyet gösteren yabancı ülke yurttaşlarının ürettiği nihai mal ve hizmetleri de kapsar.

$$\text{GSMH} = \text{GSYİH} + \text{Yurtdışında bulunan vatandaşların gelirleri} - \text{Yurtiçindeki yabancıların gelirleri}$$

Gayri Safi Yurt İçi Hasıla

- **Gayrisafi yurt içi hasıla (GSYİH)**, bir ülkenin ekonomik büyüklüğünün birkaç ölçütünden biridir. GSYİH, GSMH'den farklı olarak, bir ülke sınırları içerisinde belli bir zaman içinde, üretilen tüm nihai mal ve hizmetlerin para birimi cinsinden değeridir.

$$\text{GSYİH} = \text{tüketim} + \text{yatırım} + \text{devlet harcamaları} + (\text{ihracat} - \text{ithalat})$$

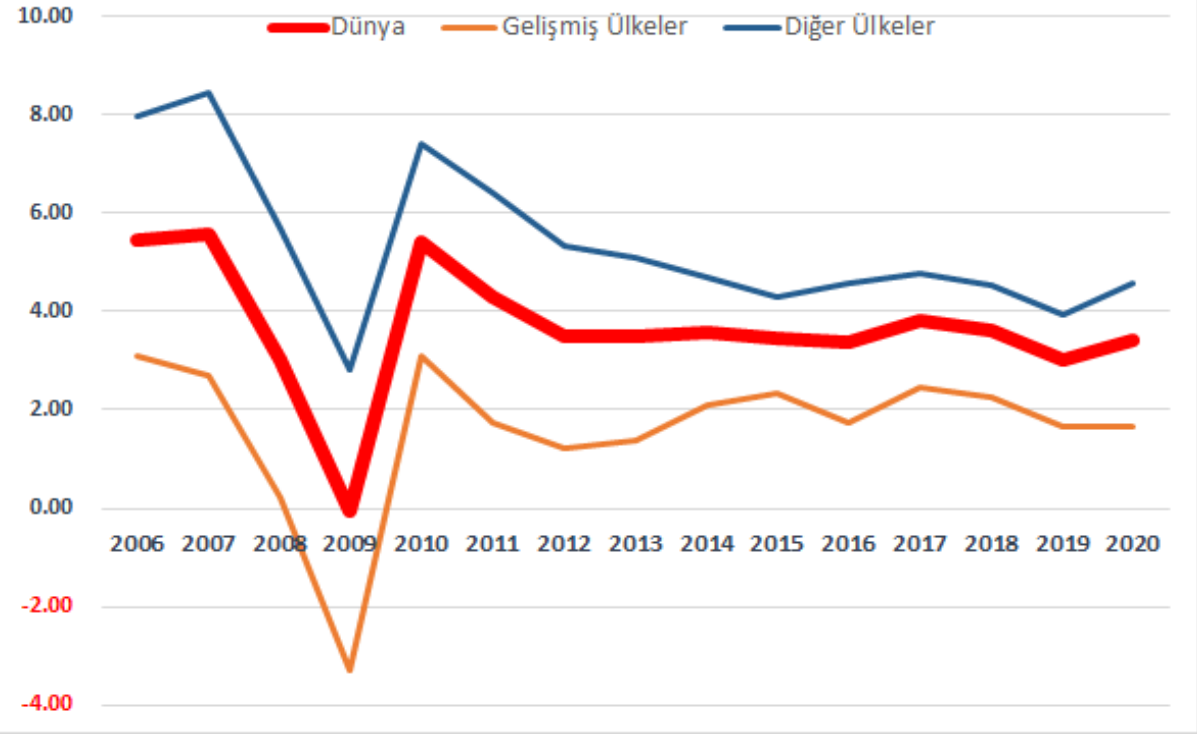

DÜNYA EKONOMİSİNDE BÜYÜMEYE KATKI VEREN ÜLKELER

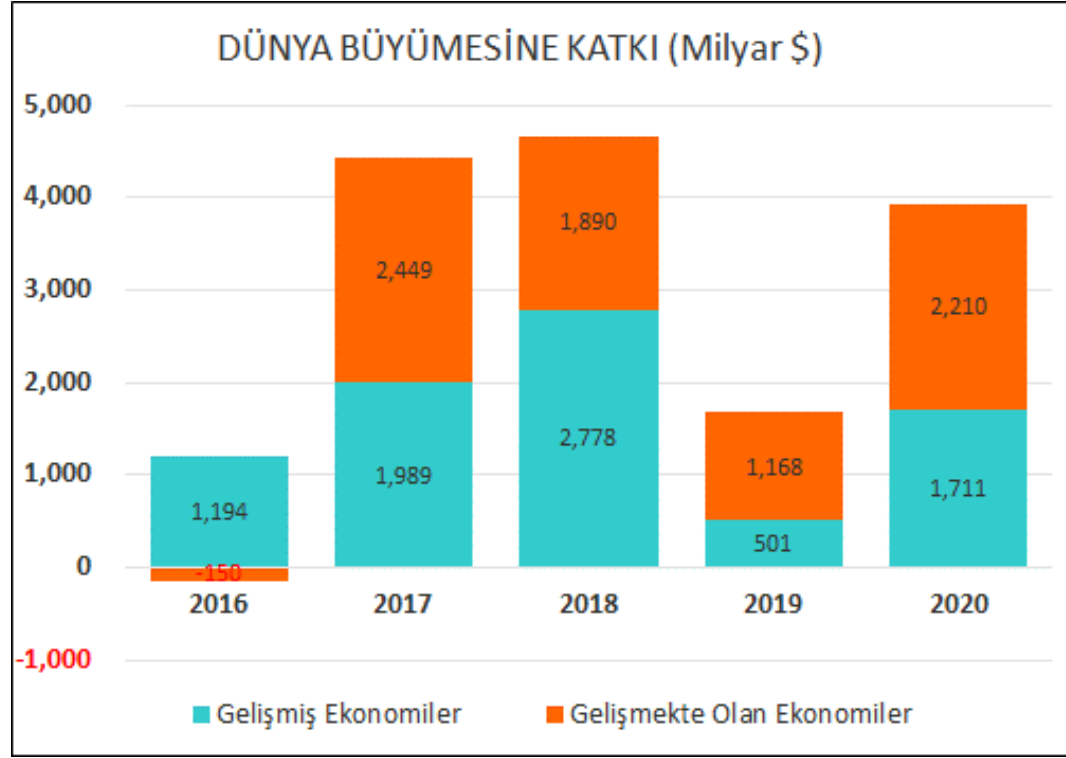
	Milli Gelir Artışı (Mlr\$)			ARTIŞTA PAY		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Çin	1,306	772	1,130	28.0%	46.3%	28.8%
ABD	1,061	859	882	22.7%	51.5%	22.5%
Hindistan	66	217	267	1.4%	13.0%	6.8%
Japonya	112	183	259	2.4%	10.9%	6.6%
Almanya	287	-88	119	6.1%	-5.3%	3.0%
Indonesia	7	89	93	0.2%	5.3%	2.4%
Kanada	63	18	82	1.3%	1.1%	2.1%
Türkiye	-81	-28	70	-1.7%	-1.7%	1.8%
Fransa	188	-73	65	4.0%	-4.4%	1.6%
İspanya	110	-30	43	2.4%	-1.8%	1.1%
Polonya	59	-20	41	1.3%	-1.2%	1.0%
Hollanda	81	-12	29	1.7%	-0.7%	0.7%
İtalya	125	-87	25	2.7%	-5.2%	0.6%
Rusya	78	-19	20	1.7%	-1.2%	0.5%
Belçika	36	-15	12	0.8%	-0.9%	0.3%
Avustralya	33	-44	-1	0.7%	-2.6%	0.0%
Kore	97	-91	-3	2.1%	-5.4%	-0.1%
Birleşik Krallık	189	-85	-27	4.0%	-5.1%	-0.7%
18 ÜLKE	3,817	1,547	3,103	81.8%	92.7%	79.2%
DÜNYA	4,667	1,669	3,921	100%	100%	100%

Kaynak: IMF

Dünya Ekonomilerinin Büyümesi (%)

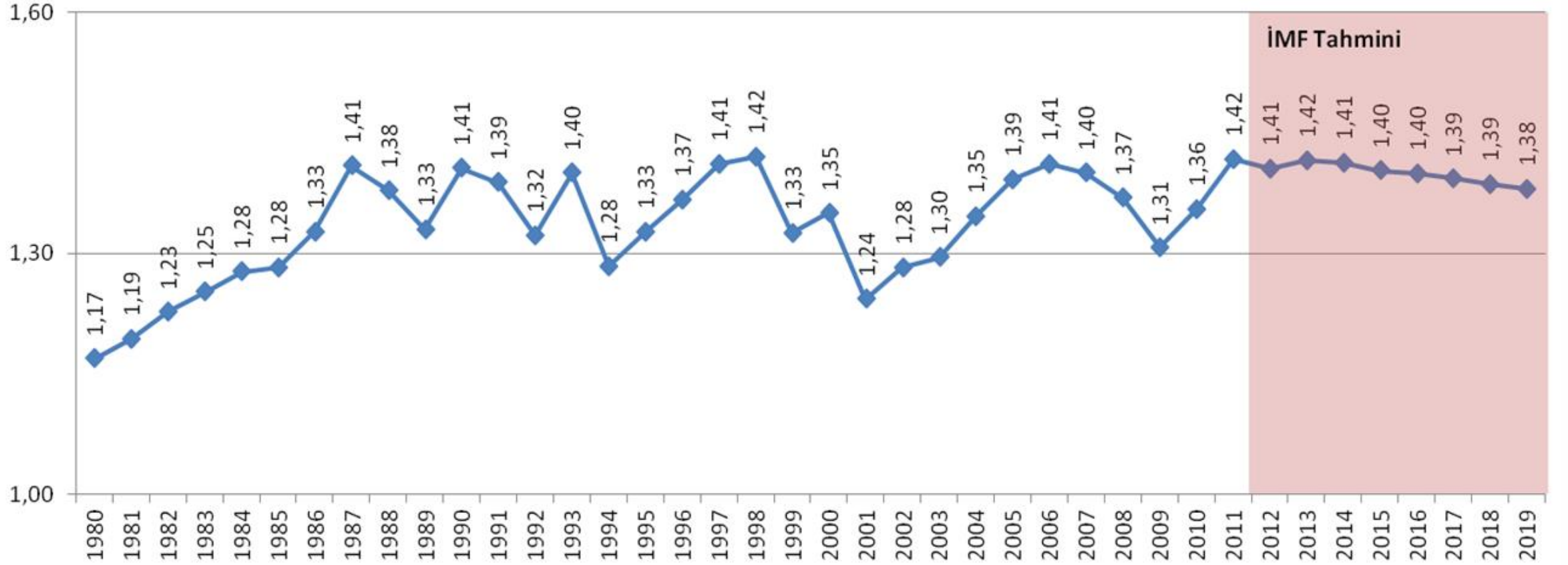

- IMF verilerine göre 2019'da dünya ekonomik büyüklüğü 1.7 trilyon dolar artışla 87 trilyona ulaşırken ABD ve Çin bu artışın tamamını sağlamıştır.
- Euro bölgesi 325 milyar dolar, Birleşik Krallık 85 milyar dolar, Kore 91 milyar dolar milli gelirlerinde azalma yaşadılar.

- 2020 yılında dünya ekonomisinin 3.9 trilyon dolar artışla 90 trilyon dolara ulaşacağı öngörülüyor. Bu artışın 1.7 trilyon doları gelişmiş ekonomilerden 2.2 trilyonu gelişmekte olan ekonomilerden gelecek.

Türkiye'nin Dünya Ekonomisinden Aldığı Pay, %

Sıra	Ülke	2000	Sıra	Ülke	2017	Sıra	Ülke	2018	Sıra	Ülke	2019
1	ABD	10.252	1	ABD	19.391	1	ABD	20.494	1	ABD	21.345
2	Japonya	4.888	2	Çin	12.238	2	Çin	13.407	2	Çin	14.217
3	Almanya	1.955	3	Japonya	4.872	3	Japonya	4.972	3	Japonya	5.176
4	İngiltere	1.651	4	Almanya	3.677	4	Almanya	4.000	4	Almanya	3.964
5	Fransa	1.366	5	İngiltere	2.622	5	İngiltere	2.829	5	Hindistan	2.972
6	Çin	1.215	6	Hindistan	2.601	6	Fransa	2.775	6	İngiltere	2.829
7	İtalya	1.145	7	Fransa	2.583	7	Hindistan	2.717	7	Fransa	2.762
8	Kanada	745	8	Brezilya	2.056	8	İtalya	2.072	8	İtalya	2.026
9	Meksika	708	9	İtalya	1.935	9	Brezilya	1.868	9	Brezilya	1.960
10	Brezilya	655	10	Kanada	1.653	10	Kanada	1.711	10	Kanada	1.739
11	İspanya	597	11	Rusya	1.578	11	Rusya	1.631	11	Güney Kore	1.657
12	Güney Kore	561	12	Güney Kore	1.531	12	Güney Kore	1.619	12	Rusya	1.610
13	Hindistan	477	13	Avustralya	1.323	13	İspanya	1.426	13	İspanya	1.429
14	Hollanda	418	14	İspanya	1.311	14	Avustralya	1.418	14	Avustralya	1.417
15	Avustralya	399	15	Meksika	1.150	15	Meksika	1.223	15	Meksika	1.241
16	Rusya	278	16	Endonezya	1.016	16	Endonezya	1.022	16	Endonezya	1.101
17	Türkiye	273	17	Türkiye	851	17	Hollanda	913	17	Hollanda	914
18	İsviçre	272	18	Hollanda	826	18	Türkiye	784	18	S. Arabistan	762
19	S. Arabistan	190	19	S. Arabistan	687	19	S. Arabistan	782	19	İsviçre	708
20	Endonezya	180	20	İsviçre	679	20	İsviçre	704	20	Türkiye	706

IMF'nin 2019 Nisan ayında açıkladığı Dünyanın Ekonomik Görünümü Raporu

Sıra	Ülke	2000	Sıra	Ülke	2017	Sıra	Ülke	2018	Sıra	Ülke	2019
1	ABD	10.252	1	ABD	19.391	1	ABD	20.494	1	ABD	21.345
2	Japonya	4.888	2	Çin	12.238	2	Çin	13.407	2	Çin	14.217
3	Almanya	1.955	3	Japonya	4.872	3	Japonya	4.972	3	Japonya	5.176
4	İngiltere	1.651	4	Almanya	3.677	4	Almanya	4.000	4	Almanya	3.964
5	Fransa	1.366	5	İngiltere	2.622	5	İngiltere	2.829	5	Hindistan	2.972
6	Çin	1.215	6	Hindistan	2.601	6	Fransa	2.775	6	İngiltere	2.829
7	İtalya	1.145	7	Fransa	2.583	7	Hindistan	2.717	7	Fransa	2.762
8	Kanada	745	8	Brezilya	2.056	8	İtalya	2.072	8	İtalya	2.026
9	Meksika	708	9	İtalya	1.935	9	Brezilya	1.868	9	Brezilya	1.960
10	Brezilya	655	10	Kanada	1.653	10	Kanada	1.711	10	Kanada	1.739
11	İspanya	597	11	Rusya	1.578	11	Rusya	1.631	11	Güney Kore	1.657
12	Güney Kore	561	12	Güney Kore	1.531	12	Güney Kore	1.619	12	Rusya	1.610
13	Hindistan	477	13	Avustralya	1.323	13	İspanya	1.426	13	İspanya	1.429
14	Hollanda	418	14	İspanya	1.311	14	Avustralya	1.418	14	Avustralya	1.417
15	Avustralya	399	15	Meksika	1.150	15	Meksika	1.223	15	Meksika	1.241
16	Rusya	278	16	Endonezya	1.016	16	Endonezya	1.022	16	Endonezya	1.101
17	Türkiye	273	17	Türkiye	851	17	Hollanda	913	17	Hollanda	914
18	İsviçre	272	18	Hollanda	826	18	Türkiye	784	18	S. Arabistan	762
19	S. Arabistan	190	19	S. Arabistan	687	19	S. Arabistan	782	19	İsviçre	708
20	Endonezya	180	20	İsviçre	679	20	İsviçre	704	20	Türkiye	706

- İlk beş ekonomi arasında 2000 yılında Uzakdoğu'dan tek ülke (Japonya) varken 2017 ve 2018'de iki ülke (Çin ve Japonya)
- 2019'da üç ülke (Çin, Japonya ve Hindistan) yer alıyor. Böylece dünyanın en büyük beş ekonomisinin üçü Uzakdoğulu ülkeler, biri ABD biri de Almanya oluyor. Bu bize artık Avrupa'nın gerileme sürecinde olduğunu açık biçimde gösteriyor.
- Avrupa ülkeleri (İngiltere, Fransa, İtalya ve İspanya) düşüş eğilimine engel olamıyorlar.

Sıra	Ülke	2000	Sıra	Ülke	2017	Sıra	Ülke	2018	Sıra	Ülke	2019
1	ABD	10.252	1	ABD	19.391	1	ABD	20.494	1	ABD	21.345
2	Japonya	4.888	2	Çin	12.238	2	Çin	13.407	2	Çin	14.217
3	Almanya	1.955	3	Japonya	4.872	3	Japonya	4.972	3	Japonya	5.176
4	İngiltere	1.651	4	Almanya	3.677	4	Almanya	4.000	4	Almanya	3.964
5	Fransa	1.366	5	İngiltere	2.622	5	İngiltere	2.829	5	Hindistan	2.972
6	Çin	1.215	6	Hindistan	2.601	6	Fransa	2.775	6	İngiltere	2.829
7	İtalya	1.145	7	Fransa	2.583	7	Hindistan	2.717	7	Fransa	2.762
8	Kanada	745	8	Brezilya	2.056	8	İtalya	2.072	8	İtalya	2.026
9	Meksika	708	9	İtalya	1.935	9	Brezilya	1.868	9	Brezilya	1.960
10	Brezilya	655	10	Kanada	1.653	10	Kanada	1.711	10	Kanada	1.739
11	İspanya	597	11	Rusya	1.578	11	Rusya	1.631	11	Güney Kore	1.657
12	Güney Kore	561	12	Güney Kore	1.531	12	Güney Kore	1.619	12	Rusya	1.610
13	Hindistan	477	13	Avustralya	1.323	13	İspanya	1.426	13	İspanya	1.429
14	Hollanda	418	14	İspanya	1.311	14	Avustralya	1.418	14	Avustralya	1.417
15	Avustralya	399	15	Meksika	1.150	15	Meksika	1.223	15	Meksika	1.241
16	Rusya	278	16	Endonezya	1.016	16	Endonezya	1.022	16	Endonezya	1.101
17	Türkiye	273	17	Türkiye	851	17	Hollanda	913	17	Hollanda	914
18	İsviçre	272	18	Hollanda	826	18	Türkiye	784	18	S. Arabistan	762
19	S. Arabistan	190	19	S. Arabistan	687	19	S. Arabistan	782	19	İsviçre	708
20	Endonezya	180	20	İsviçre	679	20	İsviçre	704	20	Türkiye	706

- Türkiye , GSYH büyüklüğüne göre yaklaşık 784 milyar dolarlık GSYH'siyle dünyanın en büyük 20 ekonomisinden birisi konumundadır.
- Türkiye bu büyüklüğüyle dünya nüfusunun yüzde 1,07 sine ve Dünya GSYH'sinin de yüzde 1.06 sına sahiptir.
- Türkiye ekonomisi son yıllarda yaşadığı ivme kaybı nedeniyle GSYH sıralamasında geriye düşmeye başlamıştır.

Tablo 4: Türkiye'nin Dünya Ekonomisindeki Yeri, 2018
(Cari Fiyatlarla)

	GSYH (Trilyon USD)	Nüfus (Milyon)	KB Gelir (USD)
Gelişmiş ekonomiler (39)	51	1.064	48.026
Gelişmekte olan ekonomiler	35	6.540	5.352
Dünya	85	7.600	11.144
Türkiye	0,8	82	9.346
Türkiye / Dünya (yüzde)	0,9	1,07	

(Kaynak: IMF, World Economic Outlook, April, 2019. 2018 GSYH rakamı TÜİK'ten alınmıştır.)

- Gelişmiş Ülkelerde Kişi başına gelir ortalama 48.026 Dolar
- Dünya Ortalaması 11.144 Dolar iken maalesef bu rakam Türkiye'de günümüz itibariyle 8.811 Dolar

2020	Büyüme	Enflasyon (Ort.)	Enflasyon (yılsonu)	Cari Denge/GSYH
ABD	1,9	2,7	2,7	-2,6
Euro Bölgesi	1,5	1,6	1,6	2,8
Japonya	0,5	1,5	1,0	3,6
Almanya	1,4	1,7	1,8	6,8
Çin	6,1	2,5	2,5	0,3
Hindistan	7,5	4,2	4,3	-2,4
Brezilya	2,5	4,1	4,0	-1,6
G. Afrika	1,5	5,4	5,5	-3,7
Türkiye	2,5	14,1	14,0	-0,4

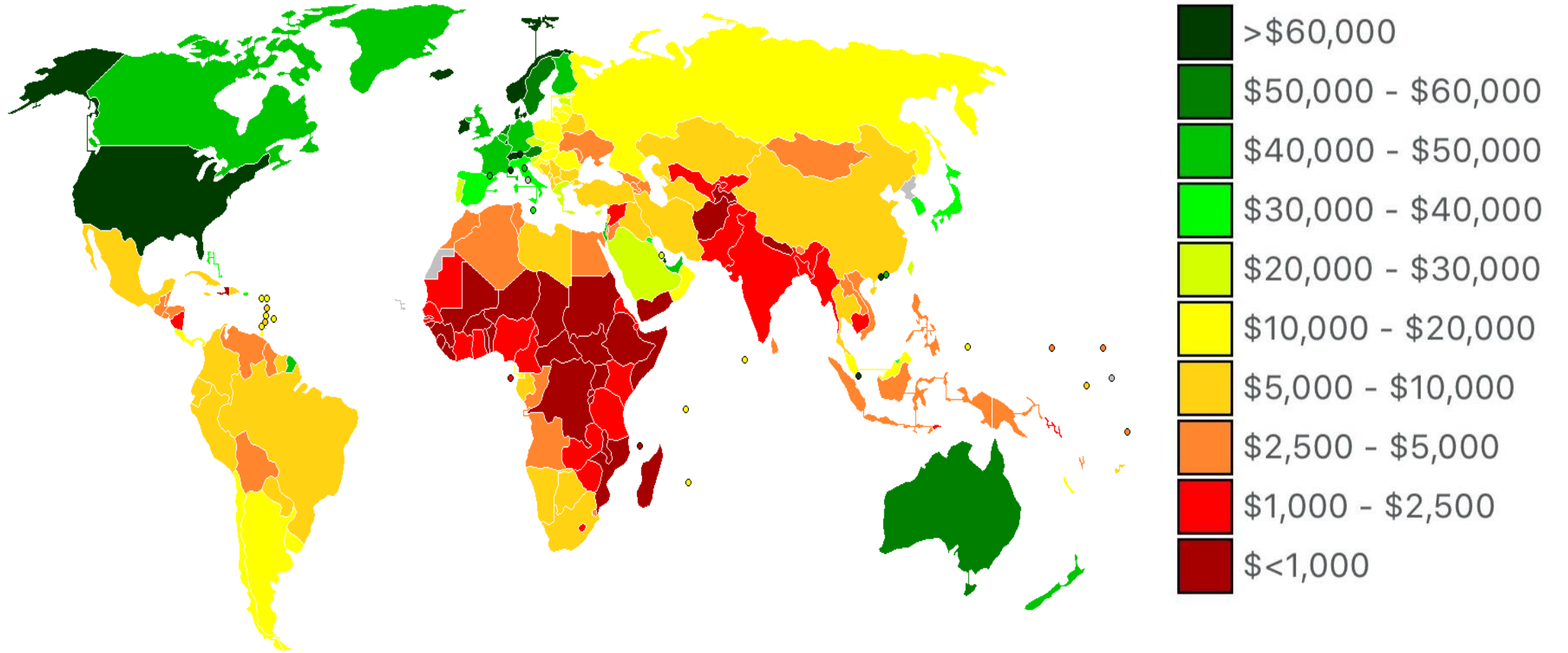
IMF'nin 2019 NİSAN Dünya Ekonomik Raporu

KİŞİ BAŞINA DÜŞEN MİLLÎ GELİR

- Bir ülkenin gayri safi millî hasılası (GSMH), o ülkenin nüfusuna bölündüğü zaman, kişi başına düşen GSMH bulunur.
- Aynı şekilde, bir ülkenin gayri safi yurtiçi hasılası (GSYİH) o ülkenin nüfusuna bölündüğü zaman ise, kişi başına düşen GSYİH elde edilir

KİŞİ BAŞI GSYİH VE GSMH

KİŞİ BAŞINA DÜŞEN MİLLÎ GELİR 2018

DÜNYANIN EN ZENGİN 10 ÜLKESİ

(Kişi Başına Düşen Gelir Bazında)

1. Katar

\$ 134.623

2. Macao

\$ 122.201

3. Lüksemburg

\$ 108.813

4. Singapur

\$103.707

9. Kuveyt

\$67.969

5. Brunei

\$83.777

10. Hong Kong

\$66.517

6. İrlanda

\$82.439

11. İsviçre

\$65.707

7. Norveç

\$77.738

12. ABD

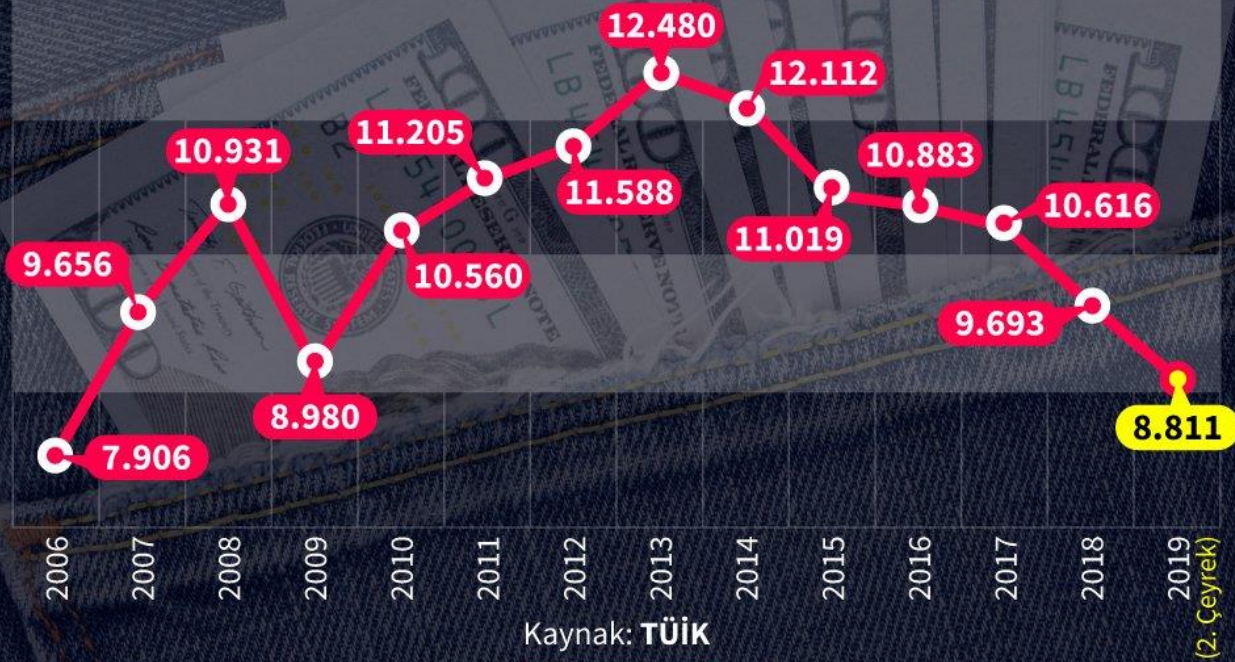
\$64.676

8. Birleşik Arap Emirlikleri

\$70.474

KİŞİ BAŞI GSYİH VE GSMH

Kişi Başı Milli Gelirde 10 Yıl Öncesine Döndük (\$)

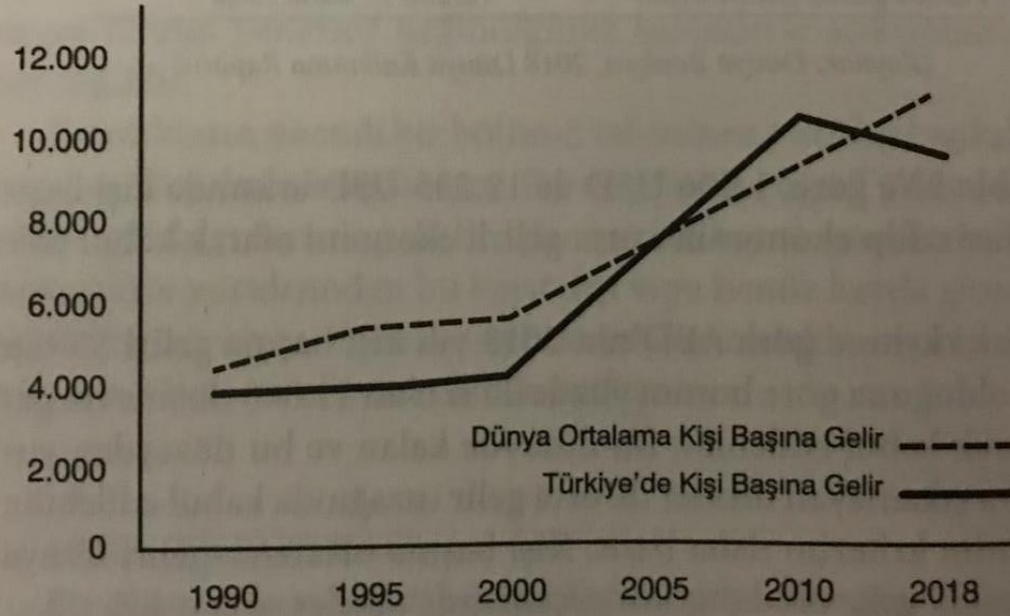
EKONOMİNİN 3 YILLIK YOL HARİTASI

	2017	2018	2019	2020
Büyüme(%)	5.5	5.5	5.5	5.5
Kişi başı gelir (\$)	10.579	11.409	12.100	13.024
GSYH (Milyar TL)	3.035	3.446	3.872	4.321
GSYH (Milyar \$)	852	931	998	1.074
Dolar/TL	3.56	3.70	3.88	4.02
Enflasyon(%)	9.5	7.0	6.0	5.0
Cari açık/GSYH (%)	4.6	4.3	4.1	3.9
İhracat (Milyar \$)	156.5	169.0	182.0	195.0
İthalat (Milyar \$)	222.0	237.0	253.0	272.0

SABAHA HABER- 31.1.2018

KİŞİ BAŞI GSYİH VE GSMH

Grafik 31: Dünya Ortalama Kişi Başına Geliri ve Türkiye’de Kişi Başına Gelir

(Kaynak: IMF verileri kullanılarak hazırlanmıştır, M.E.)

2010 yılından itibaren Kişi başına düşen gelirden Dünya ortalamasına negatif ayrılmaktayız.

KİŞİ BAŞINA DÜŞEN MİLLÎ GELİR

17.827 DOLARLIK KİŞİ BAŞINA DÜŞEN MİLLÎ GELİRİ İLE LİDER DURUMDADIR. İSTANBUL’U 17.723 DOLARLIK KİŞİ BAŞINA DÜŞEN MİLLÎ GELİRİ İLE KOCAELİ TAKİP ETMEKTEDİR. ANKARA’NIN KİŞİ BAŞINA DÜŞEN MİLLÎ GELİRİ 14.423 DOLAR. KİŞİ BAŞINA DÜŞEN MİLLÎ GELİRİ EN DÜŞÜK OLAN İLLER 3.489 DOLAR İLE AĞRI; 3.859 DOLAR İLE VAN VE 3.888 DOLAR İLE ŞANLIURFA’DIR.

TÜRKİYE EKONOMİSİNDE BAŞLICA SORUNLAR

- BAŞLICA UNSURLAR
- ENFLASYON
- FAİZ ORANLARI
- DOLARİZASYON (PARA İKAMESİ)
- İŞSİZLİK
- DİĞER UNSURLAR

BAŞLICA UNSURLAR

- Yüksek Enflasyon
- Yüksek Faiz
- Dolarizasyon
- Kayıt Dışılık
- Dış Finansman Bağımlılığı
- Sisteme Müdahaleler
- Türkiye'nin Kredibilite Sorunu
- Yüksek İşsizlik
- Merkez Bankası'nın Bağımsızlığı Sorunu

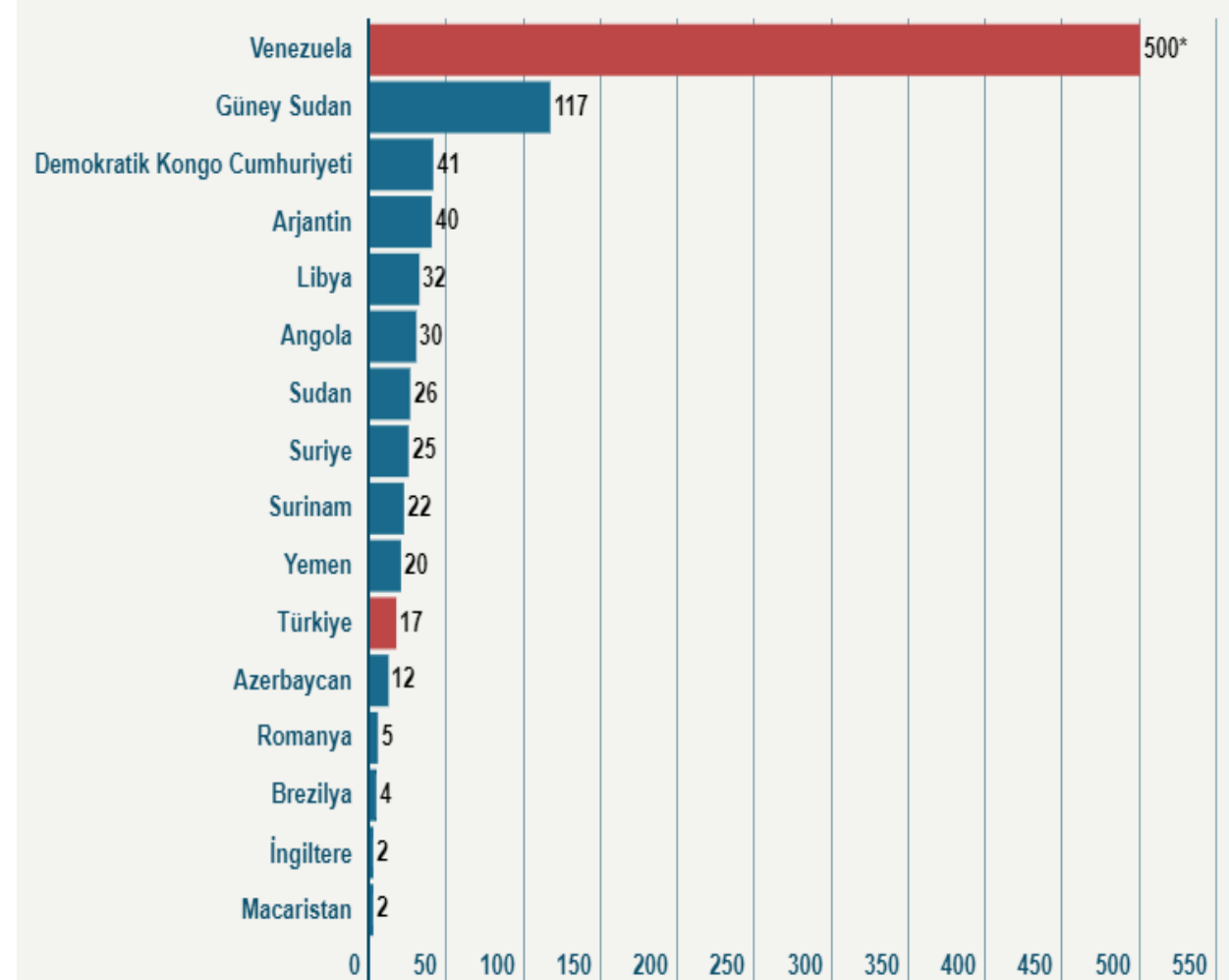
TÜRKİYE EKONOMİSİNDE BAŞLICA SORUNLAR

ENFLASYON

- Enflasyon, fiyatların genel olarak ve sürekli bir biçimde yükselme eğiliminde olması sonucu paranın satın alma gücünün düşme hızı olarak tanımlanmaktadır.
- Enflasyonun yükselmesinin en bilinen sebeplerinin başında arz- talep dengesinin bozulması gelmekte. Piyasada üretilen mal ve hizmetler tüketim talebini karşılayamadığı zaman, mal veya hizmete talebin çokluğundan ötürü meydana gelen fiyat artışına 'talep enflasyonu' adı veriliyor.

TÜRKİYE EKONOMİSİNDE BAŞLICA SORUNLAR

Küresel Enflasyon Liginde İlk 25 (3 Temmuz 2018)				
	Ülke	12 aylık Enflasyon Oranı (%)	Veri Tarihi	Siyasal Sistem
1	Venezuela	24571.0	05/18	Başkanlık
2	Güney Sudan	83.9	05/18	Başkanlık
3	Sudan	55.6	03/18	Başkanlık
4	Kuzey Kore	55.0	07/13	Başkan / Tek Parti
5	Kongo	43.2	04/18	Yarı-Başkanlık
6	Suriye	43.2	12/17	Yarı-Başkanlık
7	Orta Afrika C.	38.0	02/16	Yarı-Başkanlık
8	Arjantin	26.4	05/18	Başkanlık
9	Liberya	21.4	04/18	Başkanlık
10	Angola	19.8	05/18	Başkanlık
11	Türkiye	15.4	06/18	Başkanlık
12	Sierra Leone	15.1	04/18	Başkanlık
13	Özbekistan	14.4	12/17	Başkanlık
14	Etiyopya	13.7	05/18	Parlamente
15	Haiti	13.0	05/18	Başkanlık
16	Libya	12.1	04/18	Geçiş/Karmaşa
17	Ukrayna	11.7	05/18	Yarı-Başkanlık
18	Nijerya	11.6	05/18	Başkanlık
19	Mısır	11.5	05/18	Başkanlık
20	Gana	9.8	05/18	Başkanlık
21	Gine	9.8	05/18	Başkanlık
22	Iran	9.7	05/18	Başkan / Teokrasi
23	Yemen	9.5	11/14	Başkanlık
24	Eritre	9.0	12/17	Tek Parti
25	Madagascar	9.0	12/17	Yarı-Başkanlık

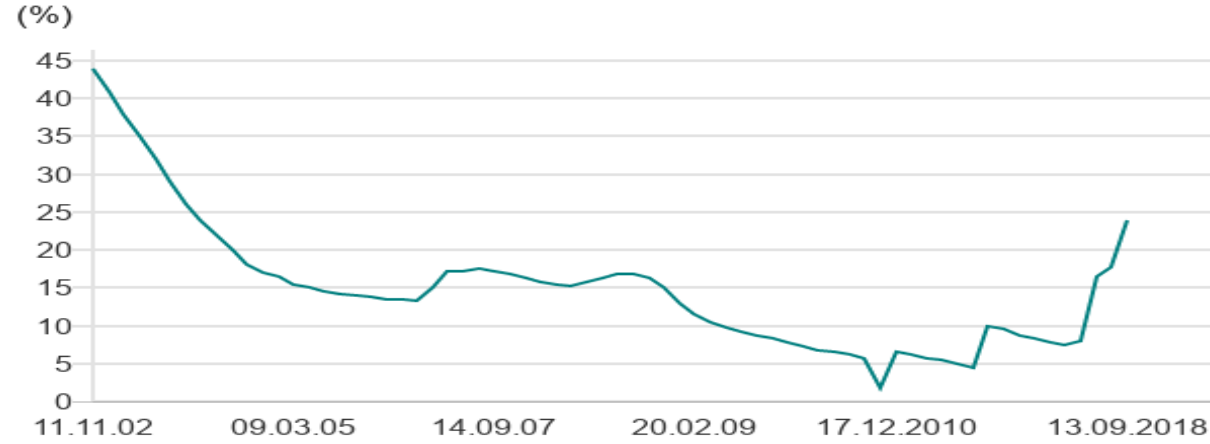

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Türkiye'de yıllık enflasyon – Ağustos 2019

FAİZ

- **Faiz**, ekonomi biliminde iki anlamda kullanılmaktadır. Birinci anlamda faiz, bir borç anlaşmasının satışı sonucu elde edilen gelir oranıdır. İkinci anlamda ise üretim amaçlı girdi olarak kullanılan sermayenin gelir oranıdır
- Faiz oranı, nominal ve reel olmak üzere ikiye ayrılabilir. Nominal oran, bankalar gibi organizasyon ve kurumlar tarafından açıklanan faiz oranıdır. Reel faiz oranı ise enflasyona göre düzeltilmiş faiz oranıdır ve nominal orandan enflasyon oranının çıkarılması ile bulunur.

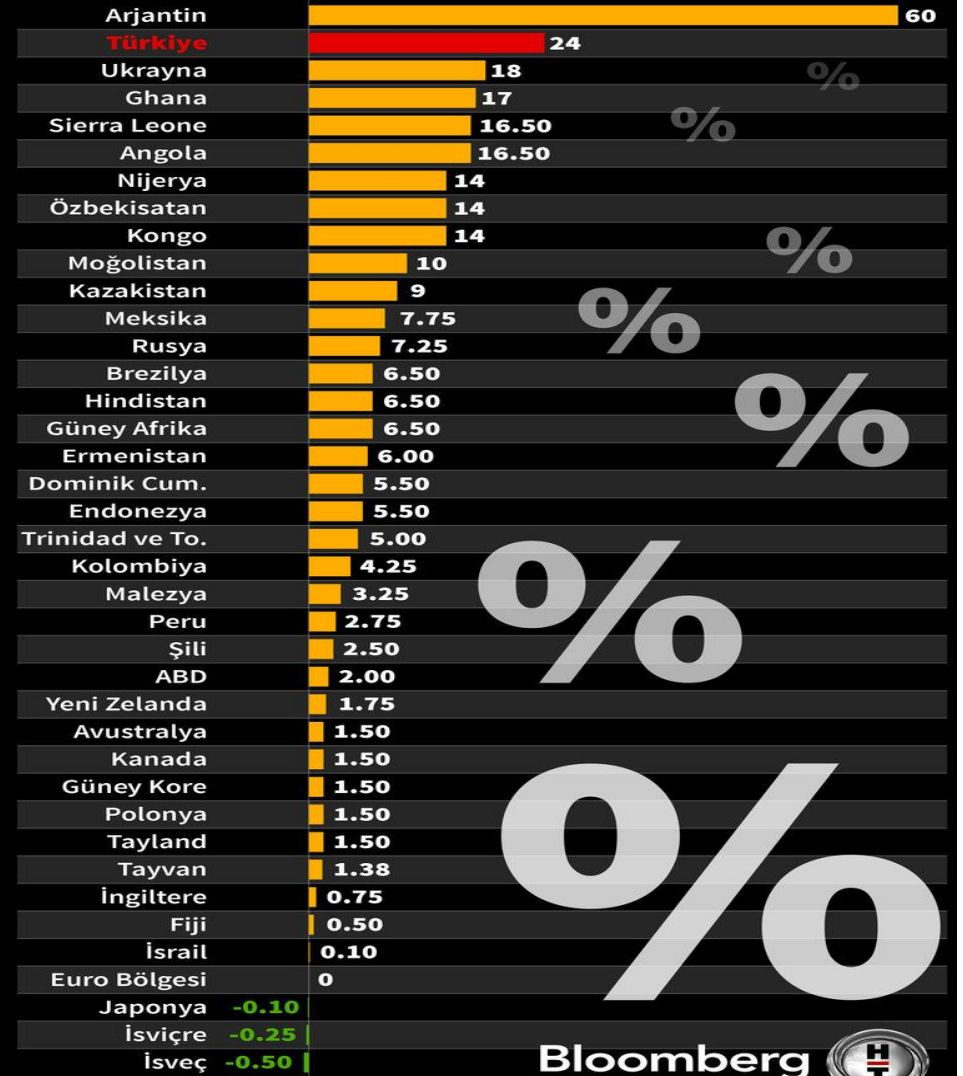
2002'den bu yana Merkez Bankası politika faizinin seyri

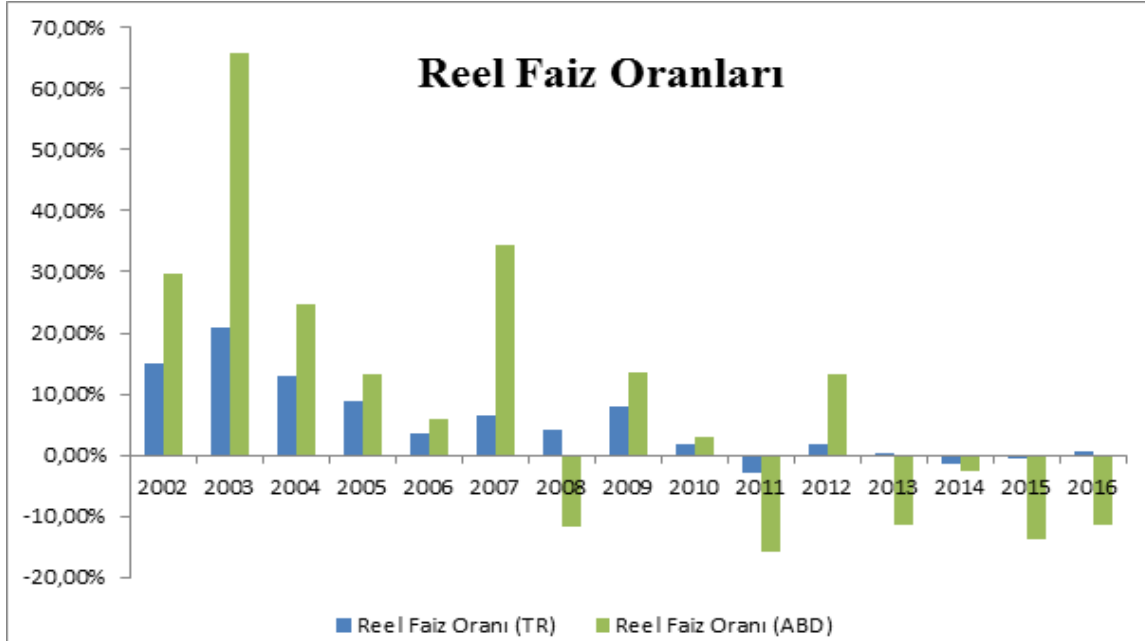

Kaynak: TCMB, Not: 2010 yılında politika faizi gecelik borçlanma faizinden, 1 haftalık repo faizine dönüştürülmüştü. **BBC**

- Sıralamada kötü gittiğimiz kadar ileri gittiğimiz yerlerde yok değil 😊

DÜNYANIN FAİZİ

Dünyada reel faiz oranları 30 yıldır düşüşte

Yıllar	Nominal Faiz Oranı	Net Nominal Faiz Oranı	Enflasyon Oranı	Reel Faiz Oranı
2002	57,94%	49,3%	29,75%	15,0%
2003	50,70%	43,1%	18,36%	20,9%
2004	27,52%	23,4%	9,35%	12,9%
2005	20,26%	17,2%	7,72%	8,8%
2006	16,09%	13,7%	9,65%	3,7%
2007	17,98%	15,3%	8,39%	6,4%
2008	17,30%	14,7%	10,06%	4,2%
2009	17,50%	14,9%	6,53%	7,8%
2010	9,63%	8,2%	6,40%	1,7%
2011	8,34%	7,1%	10,45%	-3,0%
2012	9,60%	8,2%	6,16%	1,9%
2013	8,49%	7,5%	7,40%	0,1%
2014	7,69%	6,8%	8,17%	-1,3%
2015	9,36%	8,2%	8,81%	-0,5%
2016	10,44%	9,2%	8,53%	0,6%
2017	10,35%	9,1%	11,92%	-2,5%
2018	12,19%	10,7%	20,30%	-8,0%
2019*	10,44%	9,2%	5,01%	4,0%

* Ocak-Haziran dönemini kapsamaktadır.

Diğer Veriler

- Dünyada ülkelerin çeşitli alanlardaki konumlarını ölçmek için uluslararası örgütler tarafından çeşitli endeksler düzenlenmekte ve yayınlanmaktadır. Bunlar yatırımcılara , borç verecek olanlara ya da o ülkeyle iş yapmak isteyenlere o ülkenin Dünyadaki yeri konusunda yol gösteren birtakım anketler ve endekslerdir.

Endeks	2018	Yayınlayan Kuruluş
İnsani gelişme endeksi	64/189	BM Kalkınma Programı (UNDP)
Daha iyi yaşam endeksi	35/38	OECD
Hukukun üstünlüğü	101/113	Dünya Adalet Projesi (JWP)
Yargı bağımsızlığı	111/140	Dünya Ekonomik Forumu (WEF)
Yolsuzluk algı endeksi	78/100	Uluslararası Şeffaflık Örgütü (Transparency International)
Küresel cinsiyet uçurumu endeksi	130/144	Dünya Ekonomik Forumu (WEF)
Ekonomik kırılganlık endeksi	1/145	BM Kalkınma ve Analiz Bölümü (UNDESA)
Dünya rekabet sıralaması	61/140	Dünya Ekonomik Forumu (WEF)
İş yapma kolaylığı endeksi	43/190	Dünya Bankası (World Bank)
Açık pazar endeksi	53/75	Uluslararası Ticaret Odası (ICC)
Bilgi ve iletişim teknolojileri gelişmişlik endeksi	70/167	BM Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU)
Bütçe şeffaflığı endeksi	58/102	Bütçe ve Politika Öncelikleri Merkezi (IBF)

- Yandaki verilen Endeksler Türkiye 'nin Küresel Sistemdeki yerini görmede ve son yıllarda yaşanan sorunların nedenlerini görme açısından bizlere faydası olacaktır.

DOLARİZASYON (PARA İKAMESİ)

- Para ikamesi kavramı , yüksek enflasyonla yaşayan ekonomilerde yerel para yerine yabancı para tutma eğiliminin tanımlanması amacıyla kullanılır. Buna dolarizasyon da deniyor.
- Ulusal düzeyde ise, **dolarizasyon** güçlendikçe, Merkez Bankası ve diğer kurumların enflasyon, faiz, yatırım, büyüme ve istikrar politikaları etkinliğini kaybetmeye başlar. **Dolarizasyon** nedeniyle kurlarda aşırı bir yükselme ortaya çıkabilir, çıkarsa gelir dağılımı bozulur, dolar borcu olanlar daha da fakirleşir

TÜRKİYE EKONOMİSİNDE BAŞLICA SORUNLAR

Dış ticaretin yıllara göre seyri (Milyar dolar)

	İhracat	İthalat	Denge	İhr/İth (%)
2007	107,3	170,1	-62,8	63,1
2008	132,0	202,0	-69,9	65,4
2009	102,1	140,9	-38,8	72,5
2010	113,9	185,5	-71,7	61,4
2011	134,9	240,8	-105,9	56,0
2012	152,5	236,5	-84,1	64,5
2013	151,8	251,7	-99,9	60,3
2014	157,6	242,2	-84,6	65,1
2015	143,8	207,2	-63,4	69,4
2016	142,5	198,6	-56,1	71,8
2015(*)	145,4	211,0	-65,7	68,9
2016(*)	141,5	198,2	-56,7	71,4
2017(*)	156,0	229,1	-73,1	68,1

(*) Kasım itibarıyla yıllık

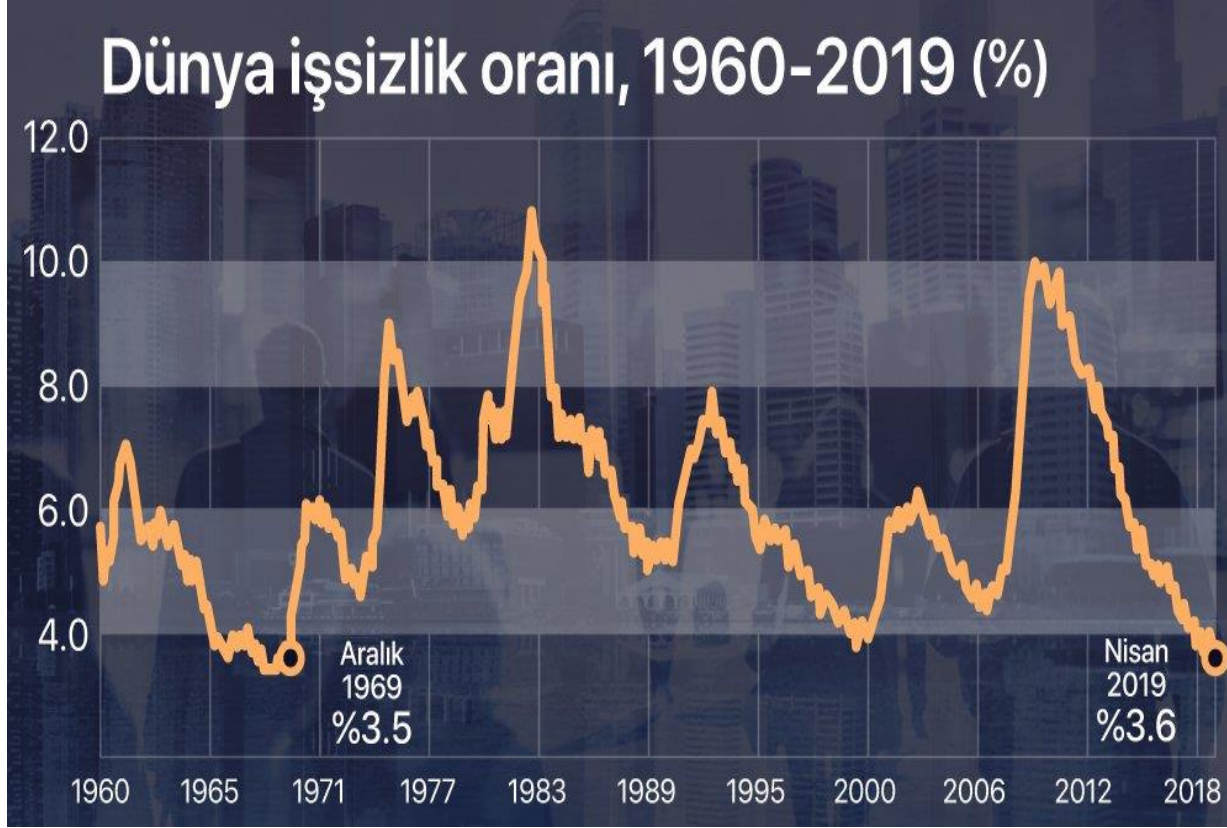
- Dış Borç her yıl artış göstermektedir.
- Özel Sektör borcu kritik yerlere gelmekte günümüzde batan firmalar bunun canlı örneği niteliğinde.
- Dolarında artmasıyla açık TL cinsinde daha da büyümektedir.

	Borç stoku (Milyon dolar)			GSYH'ye oran (%)	Pay (Yüzde)	
	Kamu	Özel	Toplam		Kamu	Özel
1993	46.933	23.579	70.512	29,6	67	33
1994	51.518	17.186	68.705	38,8	75	25
1995	54.174	21.774	75.948	33,6	71	29
1996	52.573	26.725	79.299	32,6	66	34
1997	50.832	33.523	84.356	33,2	60	40
1998	54.325	42.026	96.351	34,7	56	44
1999	55.113	48.011	103.123	40,7	53	47
2000	64.171	54.431	118.602	43,6	54	46
2001	71.479	42.112	113.592	56,5	63	37
2002	86.536	43.066	129.601	54,8	67	33
2003	95.217	48.956	144.172	45,9	66	34
2004	97.078	64.076	161.154	40,0	60	40
2005	85.836	84.939	170.775	34,2	50	50
2006	87.265	120.738	208.002	38,0	42	58
2007	89.326	160.599	249.925	36,9	36	64
2008	92.400	188.432	280.832	36,2	33	67
2009	96.676	172.077	268.753	41,5	36	64
2010	100.674	191.019	291.694	37,8	35	65
2011	105.164	200.136	305.300	36,7	34	66
2012	113.395	228.537	341.932	39,3	33	67
2013	124.170	268.219	392.389	41,3	32	68
2014	123.751	281.268	405.019	43,3	31	69
2015	117.966	281.493	399.459	46,3	30	70
2016	124.093	284.103	408.195	47,3	30	70
2017	136.847	316.360	453.207	53,3	30	70

İŞSİZLİK

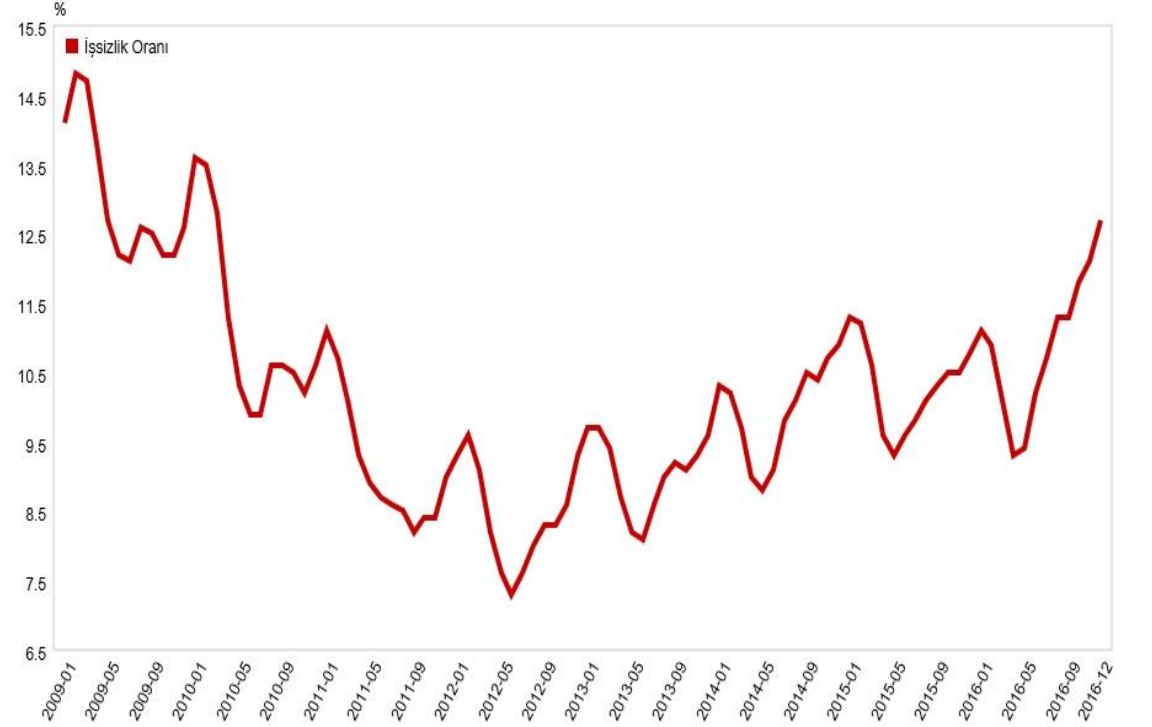
- **İşsizlik**, herhangi bir ekonomik toplumda çalışmak istediği halde iş bulamayan yetişkinlerin bulunması durumu. İş bulamayan kimseye **işsiz** denir. Ekonomide genellikle 16 yaş ve üzeri kimseler işsiz grubuna dahil edilirler.
- Yüksek işsizlik oranına sahip bir ekonomi, sahip olduğu işgücünün önemli bir kısmını kullanamamaktadır
- İşsizliğin yükselmesi toplumda bencillik ve yabancı düşmanlığına yol açabilir. Az miktarda olan iş imkânını diğer ülkelerden gelen yabancılara kaptırmak istememe yabancı düşmanlığı ve sınırlardaki geçişlerin azalmasına neden olabilir. İlerleyen zamanlarda Ülkemizde bulunan yabancılar bu ekonomik gidişatla birlikte riskli bir durum haline gelmektedir.

$$\text{İşsizlik oranı (\%)} = (\text{İşsizlerin miktarı} / \text{toplam işgücü}) \times 100$$

İşsizlik 7 yılın en yüksekinde

TURKEY DATA MONITOR

Dünya genelinde işsizlik düşerken maalesef ülkemizde işsizlik her geçen sene artmaktadır. Artı olarak gördüğümüz genç nüfusumuzu istihdam edemedikten sonra bu durum artı değil eksi hale dönüşmektedir.

SONSÖZ

Ekonomik gidişat kötü gözükmeyle birlikte ülke ekonomisine son yıllarda yeteri kadar önem verilmemekte , siyasi ve politik olaylara karşı **TCMB** bağımsızlığını kaybetme noktasına gelmiştir. Dünya'nın en büyük 20 ekonomisinden biri olsak ta kişi başına düşen gelir Dünya ortalamasının çok gerisinde ve yüzbinlerce gencimiz işsiz durumdadır. Dileriz yaşadığımız bu ekonomik buhranı bir an önce atlatır ülkemizin refahı ve mutluluğunu hakkımız olan noktalara getiririz.

BENİ
DİNLEDİĞİNİZ
İÇİN TEŞEKKÜR
EDERİM

MERTCAN ÖNEÇ